OTVORENO Milorad Batinić, ivanečki gradonačelnik i potpredsjednik Hrvatskog sabora te v. d. predsjednika Regionalnog saveza HNS-a SZH-a, govori o priznanju britanskog poslovnog lista

Financial Times dao najveće i najznačajnije priznanje koje je Grad Ivanec ikad dobio!

U kategoriji Strategija za privlačenje i poticanje direktnih stranih ulaganja Grad Ivanec je svrstan među deset vodećih od 180 prijavljenih gradova u Europi do 100.000 stanovnika

Piše: IVICA KRUHOBEREC
ikruhoberec@regionalni.com

Financial Times, jedne od vodećih svjetskih poslovnih novina, uvrstio je Ivanec među deset malih gradova u Europi s najboljim strategijama za privlačenje stranih ulaganja. Tim povodom razgovarali smo s Miloradom Batinićem, ivanečkim gradonačelnikom, koji je i potpredsjednik Hrvatskog sabora te v. d. predsjednika Regionalnog saveza HNS-a SZH-a, tako da nisu mogle biti zaobiđene ni aktualne nacionalne i regionalne teme.

Sami se prijavili

- Svake dvije godine ugledni britanski Financial Times provodi međunarodni natječaj Cities and Regions of the Future. U kategoriji Strategija za privlačenje i poticanje direktnih stranih ulaganja Grad Ivanec je svrstan među deset vodećih od 180 prijavljenih gradova u Europi do 100.000 stanovnika. To je najveće i najznačajnije priznanje koje je Ivanec ikad dobio, a bit će uručeno 12. ožujka u Cannesu. Zbog zahtjevnosti puta i obveza neću moći biti prisutan, pa će priznanje primiti direktorica naše Poslovne zone Lana Labaš, koja je zadužena za praćenje gospodarskih trendova radi privlačenja ulaganja ne samo u našoj mikroregiji, nego i šire. Ona je ukazala na natječaj FT-a na jednom od kolegija koje održavamo svako jutro, neovisno

Ivanec ishodio certifikat BFC (Bussines Friendly Certificate)

odlazim li na saborske sjednice u Zagreb ili ne. Prihvatio sam prijedlog da se kandidiramo te smo ispunili upitnik na desetak stranica koji su vrhunski analitičari britanskog lista ocijenili među najboljima, što najbolje govori kako radimo.

Što je razlog da se Ivanec našao među onima koji su najviše učinili na uvođenju strategija za privlačenje i poticanje izravnih stranih ulaganja?

To je dosta široka priča jer smo kroz razne projekte radili na stvaranju pretpostavki za privlačenje ulaganja. Mogli bismo reći da je počela prije nekoliko godina izradom Gradskog operativnog plana, a zatim i Strategije razvoja grada Ivanca koja bi se ovih dana trebala revidirati na Gradskom vijeću. U tim dokumentima opredijelili smo se da će Ivanec biti, uz ostalo, i poslovno i industrijsko središte. Sukladno tome, još od 2005. velik dio naših snaga i novčanih sredstava usmjeravamo tom cilju, odnosno razvoju poduzetništva i gospodarstva. Tako smo, uz ostalo, zadnjih godinu i pol dana radili na dobivanju certifikata BFC (Bussines Friendly Certificate) u sklopu regionalnog projekta na području bivše Istočne Europe. U taj projekt, koji je financirala njemačka vlada, ušlo je pet gradova iz Hrvatske: Crikvenica, Bjelovar, Ivanec, Osijek i Rijeka. Jedino su Bjelovar i Ivanec na kraju dobili taj certifikat, pri čemu valja naglasiti da je Ivanec zadovoljio 86 posto svih zahtjeva. Rezultat je to ne samo mog, nego i rada tima, u kojem su tri gradske pročelnice i pročelnik, i rada u gradskoj upravi na način da se i prije ishođenja tog certifikata radilo sve što se tražilo, samo ne na takav način. Na tome smo počeli uskladivati svoj rad s međunarodnim standardima koje je sada prepoznao i britanski list koji nam je kroz priznanje dao besplatnu reklamu za koju vjerujem da će imati odjeka među investitorima.

Za rad Sabora bio je ključan ulazak u EU

Potpredsjednik ste Hrvatskog sabora. Kako uspijevate uskladiti obveze u sabornici i Gradu Ivancu?

Vječno je pitanje može li se biti na dvije funkcije: gradonačelnika i saborskog zastupnika. O tome se će se započeti rasprava u ovom mandatu u sklopu razmatranja rada i nadležnosti lokalne samouprave, a nadam se da će se donijeti odgovarajući zaključci u idućem mandatu. Budući da sam gradonačelnik u tri mandata, vidim da bi se neke stvari mogle promijeniti. No smatram da se još uvijek može biti istovremeno na ove dvije funkcije, iako funkcija potpredsjednika Sabora zahtijeva dodatno vrijeme zbog dodatnih obveza koje nemaju zastupnici. Međutim, ako radite 15 ili 16 sati dnevno, onda stignete.

Kako ste zadovoljni radom Sabora, osobito njegovom osnovnom zadaćom - donošenjem zakona? Javnost daje mršavu trojku.

Vidio sam ocjenu od 2,7, što govori o pozitivnim trendovima. Za rad Sabora bio je ključan ulazak Hrvatske u EU jer smo prije toga morali niz zakona uskladiti s pravnom regulativom EU. Radilo se od utorka do petka, od ujutro pa do 10 ili 12 sati u noći. Teško je u takvim okolnostima očekivati širu raspravu koju svi želimo, iako se uglavnom radilo o usklađivanju s obvezama EU. Nakon ulaska u EU više nemamo takav pritisak, pa imamo šire rasprave što se vidjelo, uz ostalo, i na izmjenama Zakona o radu. Kvalitetna rasprava ipak može doprinijeti onome za što se osobno zalažem svugdje: više očiju više vidi, a više glava je mudrije.

Je li bilo te mudrosti kada su se ukidali javni ovršitelji? Sada vidimo da će država plaćati štetu.

Zakon o javnim ovršiteljima bio je izglasan za saziva prošlog Sabora kada su i SDP i HNS bili protiv javnoovršiteljske službe jer je percepcija u javnosti da s ovršiteljima dolaze zaštitari koji vam odnose stvari. Dakle, kao društvo nismo za to spremni i bolje je da to radi država sada u vrijeme krize. Što bi se dogodilo sada kada ljudi ostaju bez posla, bez primanja? Upravo zbog toga smatram da je donesena ispravna odluka o ukidanju, bez obzira na štetu koju će država morati platiti. No možda će se jednog dana okolnosti promijeniti.

Dvije zone

Na papiru ste prepoznati, a kako je u praksi?

Još 2006. intenzivno smo krenuli u razvoj Poslovne i Industrijske zone, koje su ustrojene tri godine ranije, ali nije bilo ničega osim ledine i stotinjak metara makadamske ceste bez komunalne infrastrukture i bez okrupnjenog zemljišta koje je bilo u privatnom vlasništvu te ga je trebalo otkupljivati. Da bismo stvari pomaknuli s mrtve točke, 2008. tražili smo od tadašnje vlade i Ministarstva financija dopuštenje da se Grad Ivanec kreditno zaduži radi ulaganja u komunalno opremanje poslovne zone. Odbijeni smo, pa smo osnovali tvrtku Poslovna zona u vlasništvu Grada Ivanca, koja se kreditno zadužila radi opremanja zone. Nakon toga pokrenuli smo gospodarski sajam kojim pomažemo promociji domaćih poduzetnika i privlačimo ostale. Osnovali smo i Poslovni

Osnovali Poslovni klub ivanečkih poduzetnika

klub ivanečkih poduzetnika na kojem se može čuti sve bitno za gospodarski život Ivanca, a u suradnji s Varaždinskom županijom i Srednjom školom Ivanec pokrenuli smo i školovanje kadrova za potrebe naših gospodarstvenika. Pomažemo i kod nastupa na stranim sajmovima kroz promidžbene materijale.

Jesu li stigli ulagači?

Danas Grad Ivanec ima industrijsku zonu na oko 30 hektara, od čega je 11 hektara u posjedu investitora koji prikuplja dokumentaciju za investiciju od oko pet milijuna eura. U preostalom dijelu nalazi se naša komunalna tvrtka Ivkom te hrvatsko-njemački investitor Wenker Križanec, koji ove godine planira proširenje svojih prostora za dvije do 2,5 tisuća kvadrata. U Industrijskoj zoni, koja će se prostirati na površini od ukupno 300.000 četvornih metara, imamo već otkupljenih 50.000 „kvadrata“ koje ćemo komunalno opremiti i izgraditi prometnice nužne za povezivanje.

Imamo i komunalno opremljenu poslovnu zonu na 20 hektara na kojoj su sve 34 gradske čestice prodane, a kupilo ih je 30 ulagača. Poslovnu zonu lani smo proširili s nove 33 tisuće kvadrata, a to zemljište još je u vlasništvu privatnih osoba kojima smo ponudili podmirenje troškova parcelacije i svu pomoć Grada kao i zajednički nastup u prodaji čestica investitorima. Uz pomoć Hrvatskih voda, lani smo na tom novom prostoru uredili potok Matačina, a ove godine postavit ćemo kompletnu komunalnu infrastrukturu i izgraditi makadamske prometnice. Doda li se tu obližnja trafostanica, vidi se da je sve spremno za nove ulagače. Imamo na raspolaganju još šest do sedam hektara koje smo spremni otkupiti u dogovoru s ulagačima te komunalno opremiti i privesti funkciji u roku od nekoliko mjeseci, ali svakako ne dulje od godinu dana. Vjerojatno bi neki ulagači i ranije došli ili bi već dovršili započete projekte u našim zonama da nije bilo krize u Europi koja u nas još ne popušta, ali nadam se da će se i priznanje FT-a odraziti na zanimanje za ulaganje u našim zonama.

Sve gotovo sami

Koliko vam je u svemu pomogla država, koja je u nekim sredinama široke ruke?

Za naše zone nismo dobili ni jedan jedini kvadrat državnog zemljišta, već smo sve morali otkupljivati od privatnih vlasnika. Što se tiče komunalnog opremanja, od 2003. do prošle godine stiglo nam je oko pet milijuna kuna. Od toga je glavnina došla prošle godine. Riječ je o 1,8 milijuna kuna od Ministarstva poduzetništva te prije toga 500 tisuća, što znači da smo za ove vlade dobili polovicu ukupno dobivenih sredstava, dok je za opremanje zona ukupno otišlo oko 18 milijuna kuna. Zahvaljujući tom ulaganju, danas u našim zonama imamo dvadesetak investitora koji zapošljavaju više od 200 radnika.

Sve naše prednosti nisu bile dostatne u odnosu na problem loše prometne povezanosti

Što to znači za Ivanec? Kakva je gospodarska slika grada?

Na području grada Ivanca djeluje 370 gospodarskih subjekata od kojih su 178 trgovačka društva s 2.900 zaposlenih, a tu su i 203 obrta. Među najvećim tvrtkama su Ivančica, HEW, ITAS Prvomajska, NTP, Drvodjelac, Elkom i SMIV. Godišnji izvoz ivanečkih tvrtki iznosi 474 milijuna kuna, što je više od nekih županija. Uvoz iznosi 303 milijuna kuna, što znači da imamo višak u robnoj razmjeni. Na žalost, unatoč takvim brojkama i činjenici da su gotovo sve velike ivanečke tvrtke izvozno orijentirane (90 posto naviše, neke i 100 posto), prosjek plaća radnika je čak 20 do 25 posto niži od prosjeka Hrvatske. Naš ljudi su vrijedni i marljivi, imaju odgovoran odnos prema radu i spremni su prilagoditi se tehnološkim zahtjevima, što je također naša vrijednost koja se gleda kod investicija.

Kod ulaganja, osobito stranih, dosta se gleda prometna povezanost. Tu, međutim, Ivanec ne stoji dobro.

Još kada smo kretali u oživljavanje zona 2005. godine, uistinu je najviše upita bilo u vezi prometne izoliranosti. Sve naše prednosti koje smo navodili, nažalost, nisu bile dostatne da se rješavanju problema loše prometne povezanosti ozbiljnije pristupi i to je glavni razlog što se nije postiglo više. Svi su gledali koliko vremena treba do prve autoceste. Zbog toga smo krenuli u rješavanje tog problema i došli smo do trase buduće brze ceste kojoj smo prilagodili naše prometnice u gradu, a sada se radi studija utjecaja na okoliš. Grad Ivanec ponudio je podršku za rješavanje imovinsko-pravnih odnosa, a vjerujem da će to učiniti i ostali zainteresirani, tako da bi se moglo krenuti s otkupom. Kada bi se išlo u monetizaciju autocesta, onda bi se dio novca koji se trošio za održavanje mogao usmjeriti u gradnju brze ceste koja je projektirana s četiri trake, ali ministru Hajdašu Dončiću predložio sam za početak dvije trake, kako bi bila dostatna, usprkos gustoći prometa.

U oskudici kreativniji

Hoće li u dogledno vrijeme krenuti ne samo to, nego i druga ulaganja u zemlji? Možemo li se nadati skorom kraju negativnih trendova u gospodarstvu?

Ja sam nepopravljivi optimist. Grad Ivanec je 2008. godine imao izvorne prihode 18,5 milijuna kuna, a zatim su nam izvorni prihodi pali za tri milijuna kuna godišnje. Iako je pad veći od 20 posto, funkcioniramo i dalje jer s novcem raspolažemo racionalno zbog čega smo određene navike i projekte morali staviti u drugi plan. No nismo izgubili nadu ni volju. Zapravo još više radimo na privlačenju ulaganja i investitora. Kao što sam rekao 2010., što je manje novaca, to smo kreativniji. Uostalom, da smo prešli u letargiju, nastava u jednoj smjeni i koje mogućnosti se otvaraju. Sporan je JPP, pa se tako veli da će se neki njime obogatiti. Nemam spoznaje da se netko njime obogatio, ali znam da uvijek postoji strah od nepoznatog. No ako želite gledati pozitivno, tada vidite da je to dobra stvar u okolnostima kada nemate mogućnosti drugačijeg financiranja investicija. Jer treba znati da se ukupan trošak JPP-a sastoji od oko 35 posto troškova građenja; cijena kapitala ili kamata je oko 30 posto zbog roka povrata od 25 godina, dok se ostatak odnosi na održavanje koje obuhvaća zamjenu podova, ličenje zidova i drugo. Naravno, jeftinije bi bilo i za grad i za državu da je država imala taj novac i podmirila trošak gradnje. No tog novca nema, a trenutno nisam siguran da bismo kroz godinu ili dvije iz EU fondova mogli dobiti nužan novac za našu školu. Uostalom, ako su u HDZ-u uvjereni da je moguće lako i brzo dobiti veliki novac za jednosmjensku nastavu iz EU fondova, zašto to već nije učinio u sredinama gdje su godinama na vlasti? Zašto će – na razini Hrvatske - samo u Varaždinskoj županiji uskoro svi učenici polaziti nastavu u jednoj smjeni?

Za zone nisu dobili ni jedan jedini kvadrat državnog zemljišta

ne bismo ni uočili natječaj FT-a, a komoli se kandidirali i postigli uspjeh koji nam je potvrda dobrog rada. Nama će to biti poticaj za još bolji rad, a nadam se i drugima da krenu istim putem, jer vide da se može. Isto tako se nadam i vjerujem da će se budućom brzom cestom spomenuto priznanje nama kapitalizirati i tako pridonijeti rastu zaposlenosti za koji smo pokrenuli i druge projekte. Naime, pokrenuli smo programe samozapošljavanja, a staru školu u Salinovcu namjeravamo prenamijeniti u poduzetnički inkubator za koji se nadam da će ga prepoznati i nadležna ministarstva.

Hoće li se to i dogoditi? Kakav je odnos ministarstva i središnje vlasti prema Ivancu, odnosno SDP-a i HNS-a unutar vlasti na lokalnoj i nacionalnoj razini?

Odnos prema Ivancu zadnje dvije godine vidljiv je, između ostalog, prema spomenutim potporama zonama. Što se tiče odnosa među strankama, imamo partnerski odnos sa svim koalicijskim partnerima na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini. Naravno da svaka političko opcija i unutar koalicije traži svoj politički prostor, ali to ne šteti međusobnom odnosu koji je korektan i dobar.

No percepcija u javnosti nije uvijek takva.

Posljedica je to izostanka više kontakata. Neke stvari bi se brže riješile da se više razgovara, ali za to se ne nalazi uvijek dovoljno vremena. Međutim, razgovori su nužni. S druge strane ponekad se osobni stavovi poistovjećuju sa stavovima stranke, što nije dobro. Pa i unutar kluba HNS-a imamo različita razmišljanja, ali prema vani smo jedinstveni.

HNS nakon Čačića

Jeste li zadovoljni time kako javnost percipira HNS i vladajuću koaliciju?

Kada ste u oporbi, onda imate jedan rejting koji pada čim dolazite na vlast. Slučaj je to i s našom vladom jer je zatekla izuzetno lošu situaciju. Da samo spomenem dugove u zdravstvu koje je trebalo sanirati. No nadam se da će sredinom godine prestati ispadati takvi kosturi iz ormara za koje nismo znali niti mogli biti spremni. Rejting HNS-a je sukladan svim aktivnostima i događanjima, među kojima je i prometna nesreća u kojoj je sudjelovao Radimir Čačić. U to vrijeme rejting nam je bio 1,7 posto, a danas nam je 4,9 posto. Usprkos svim nepovoljnim okolnostima, očigledan je rast. Ankete pratimo, iako one nisu odraz snage na terenu, već trendova. Recimo, kolegica Holy još nema stranačku infrastrukturu, ali ima dobru percepciju među građanima koji su nezadovoljni našim potezima i njihovom dinamikom. Nažalost, pamćenje obično seže svega dva-tri mjeseca unazad i ne pamte se obično svi dobri rezultati, pa sam ukazao na to da bi naša vlada trebala više raditi na komunikaciji s medijima. Puno toga dobroga se ne čuje na prikladan način ili se uopće ne čuje.

Kao da vas je čuo predsjednik Vlade, koji je upravo promijenio ljude zadužene za PR.

Iako obično sve ide na račun prvog čovjeka, ne možemo ga za sve kriviti. No činjenica je da nije dovoljno samo dobro raditi. Sjećam se sebe u prvom mandatu kada sam govorio da treba samo raditi jer će to ljudi vidjeti. Da, vide, ali dobro jako brzo zaborave. Puno toga je u percepciji i mi u politici to ne bismo smjeli smetnuti s uma. U ovim vremenima istinu treba ponoviti najmanje tri puta da bi se percipirala. Recimo, kod nabave automobila smatralo se da se radi samo o tehničkom pitanju, a trebalo je ukazati na to da manjkaju pa da se zbog toga moraju i unajmljivati, što više košta nego lizing koji je najpovoljniji u okolnostima kada nemate novaca, pa će i Grad Ivanec tako nabaviti vozilo. Naravno, takvu situaciju koristi oporba koja ide ispod pojasa što je njima politički prihvatljivo, ali meni je nekorektno.

Odnos prema Ivancu u zadnje dvije godine vidljiv je prema potporama zonama

Čačić je isključen iz HNS-a, a na odlasku su još neki njegovi pristalice. Ima li odraza u vašim sredinama?

Ne, ako mislite na funkcioniranje Grada Ivanca. Isto to vrijedi i što se tiče područnice HNS-a, kao i organizacije na širem području bivše Općine Ivanec. Normalno radimo kao i prije. Dapače, mislim da smo se više homogenizirali. Naravno, ovo što se događa nije ugodno i nitko to nije želio, ali naprosto smo kao stranka bili prisiljeni donijeti takvu odluku. Trzavica zbog toga nema, a hoće li biti pojedinačnih istupa, to ovisi o svakom osobno.

Bojite li se konkurencije svojih dojučerašnjih kolega koji najavljuju osnivanje nove stranke?

Ne bih rekao da se bojim jer ni na jednu političku opciju ne gledam kao na političkog protivnika, već kao suparnika. Uostalom, imam poznanika i prijatelja i iz drugih političkih opcija i ne vidim ništa sporno u tome. Naravno, kada se nademo u političkom ringu, onda je prijateljstvo u drugom planu. Tada se ide političkom retorikom i moramo biti spremni na udarce. U politici, bez obzira na to radi li se o gradskoj razini, županijskoj ili posebice državnoj, poželjno je što više novih ideja i različitih razmišljanja da bi se došlo do što boljeg rješenja.

Normalno radimo u HNS-u kao i prije. Dapače, mislim da smo se više homogenizirali

Batinić: Britanski list dao nam je kroz priznanje besplatnu reklamu za koju vjerujem da će imati odjeka među investitorima

“Nemam spoznaje da se netko obogatio JPP-om”

U Varaždinskoj županiji ponovno se lome koplja oko gradnje školskih objekata po modelu javno-privatnog partnerstva. Jedan od njih trebao bi biti i u Ivancu, koji je taj model zaobišao prije desetak godina.

To je bilo 2005. godine. No određenih iskustava s JPP-om imamo jer smo tako izgradili potpuno novu područnu školu u Salinovcu te dogradili školu u Radovanu. Sada ćemo na Gradskom vijeću raspravljati o dogradnji osnovne škole u Ivancu, koja bi trebala dobiti 13 novih učionica i jedan informatički kabinet, a još će se rekonstruirati 1300 kvadrata postojećeg prostora uključujući i strojarski dio. Kada smo išli u izgradnju škole u Salinovcu i dogradnju škole u Radovanu, dugogodišnji najam plaćali su samo Varaždinska županija i gradovi, odnosno općine, u omjeru 80:20 posto. Tadašnja vlada nije imala sluha uključiti se, iako smo to tražili. Sada je drugačije zbog uključivanja države. Ranije obveze od 20 posto pale su na 10 posto koliko će iznositi i nove jer država sufinancirati najam s 55 posto, a županija 35 posto. Država i svi ostali smo to prihvatili, jer znamo da se time ostvaruje politika vlade, jer znamo što znači